

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
ANTONIO LA PERGOLA
föredraget den 9 juli 1998 *

1. Genom denna talan begär Konungariket Spanien att kommissionens beslut 97/21/EKSG, EG av den 30 juli 1996 om statligt stöd till Compañía Española de Tubos por Extrusión S. A., Llodio (Álava)¹ skall ogiltigförklaras.

Bakgrund och den nationella lagstiftningen

2. Företaget Compañía Española de Tubos por Extrusión S. A. (nedan kallat Tubacex) är ett privaträttsligt bolag som ligger i Llodio (Álava) och som tillverkar sömlösa stålrör. Det har ett ståltillverkande dotterbolag, Acería de Álava, som ligger i Amurrio.

Efter att under en lång tid ha haft allvarliga ekonomiska svårigheter förklarades Tubacex i juni 1992 tillfälligt insolvent och ställde in alla betalningar enligt tillämpliga spanska bestämmelser.² Följaktligen vände sig arbetstagarna vid de båda företagen till Fondo de Garantía

Salarial (lönegarantifonden, nedan kallad Fogasa), för att utverka utbetalning av utestående löner. Fogasa är ett oberoende organ, som lyder under arbetsmarknads- och socialförsäkringsministeriet och finansieras genom sociala avgifter. Det åligger detta organ att utbetala utestående löner till arbetstagare i konkurs- eller krisdrabbade företag.³ Senare skall de berörda företagen återbetala dessa belopp till Fogasa.⁴ I artikel 32.1 i det kungliga dekretet nr 505/85 föreskrivs i detta avseende följande: "För att underlätta indrivningen av utestående belopp får lönegarantifonden ingå återbetalningsavtal, vari krav avseende form, frister och garantier definieras, och därvid förena regresstalans verkan med krav på att företaget skall fortsätta sin verksamhet och att arbetstillfällena skall bibehållas. De belopp vars återbetalning har lagts om löper med ränta enligt gällande lagstadgad räntesats."

I arbetsmarknads- och socialförsäkringsministeriets kungörelse av den 20 augusti 1995 fastställs de kriterier som skall reglera Fogasas verksamhet "inom ramen för det erforderliga handlingsutrymme som gör det möjligt att beakta de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet". I artikel 2.1 i kungörelsen fastställs de längsta fristerna som Fogasa får

* Originalspråk: italienska.

1 — EGT L 8, 1997, s. 14.

2 — Denna insolvens upphörde i oktober 1993 efter en uppgörelse med borgenärerna, där det huvudsakligen föreskrevs att konvertibla obligationer skulle ges ut som betalning för skulden.

3 — Se artikel 33 i arbetstagarföreskrifterna och artikel 2.1 i det kungliga dekretet nr 505/85 av den 6 mars 1985 om Fogasas organisation och funktion.

4 — Se artikel 33.4 i arbetstagarföreskrifterna och artikel 2.4 i det kungliga dekretet nr 505/85.

bevilja företagen för en fördelning eller uppdelning av betalningen av skulderna. I artikel 3 avseende garantier föreskrivs att en garanti skall begäras, som ”kan anses vara lämplig”. I enlighet med artikel 6.3 kan Fogasa också avslå ansökningar om fördelning eller uppdelning.

undersökas med avseende på fördelningen och uppdelningen av betalningen av de skulder som uppkommit för de båda företagen på grund av deras underlåtelse att betala sociala avgifter.

3. Inom den nyss beskrivna rättsliga ramen ingick Fogasa den 10 juli 1992 ett avtal med Tubacex och Acería de Álava, enligt vilket Fogasa skulle betala ut de löner på sammanlagt 444 327 300 PTA som de båda företagen var skyldiga sina arbetstagare, medan Tubacex och Acería de Álava förpliktade sig att betala tillbaka detta belopp jämte 211 641 186 PTA i ränta till Fogasa. Det avtalades om en betalningsperiod på åtta år och en räntesats på 10 procent. Avtalet ändrades två gånger⁵ och ersattes den 10 mars 1994 av ett nytt avtal, som i sin tur ändrades den 3 oktober 1994.⁶

Dessa avtal grundar sig på artikel 20 i den allmänna lagen om social trygghet som har följande lydelse:

”1. En fördelning eller uppdelning av betalningen av skulder avseende sociala avgifter eller tillägg till dessa sociala avgifter kan beviljas.

4. Vidare skall de avtal som har ingåtts mellan Tubacex och Acería de Álava å ena sidan och socialförsäkringskassan å andra sidan noga

...

5 — Efter den första ändringen den 8 februari 1993 uppgick skuldens kapitalbelopp till 376 194 837 PTA och räntan till 183 473 133 PTA. Detta belopp skulle amorteras i sexton halvårsvisa delbetalningar med en räntesats om 9 procent. Vid en andra ändring den 16 februari 1994 fastställdes skuldens kapitalbelopp till 372 miljoner PTA, jämte 154 138 830 PTA i ränta, som skulle amorteras med en räntesats om 9 procent.

6 — I avtalet av den 10 mars 1994 föreskrevs ett kapitalbelopp på 465 727 750 PTA och en ränta på 197 580 900 PTA. Räntesatsen uppgick till 9 procent. Enligt avtalet av den 3 oktober 1994 skulle ett kapitalbelopp på 469 491 521 PTA och en ränta på 205 335 378 PTA återbetalas under en period om åtta år. Räntorna skulle inte börja betalas förrän de sista tre åren och 70 procent av amorteringarna på kapitalbeloppet sköts upp till den 30 december 1998.

3. En fördelning eller uppdelning av betalningen av skulder till socialförsäkringskassan kan beviljas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, i den form och på de villkor som fastställs av arbetsmarknads- och socialförsäkringsministern.”

Till de omlagda skulderna tillkommer förseningstillägg på 20 procent.⁷

betalning sker, enligt den gällande lagstadgade räntesatsen vid tidpunkten för beviljandet ...”

Villkoren för beviljande av fördelning eller uppdelning av betalningen fastställs i kungligt dekret nr 1517/91 av den 11 oktober 1991. Under rubriken ”Myndighetens utrymme för skönsmässig bedömning” föreskrivs det i artikel 39 i detta dekret följande: ”Vid beviljande av en omläggning av betalningen av skulder till socialförsäkringskassan har myndigheten ett utrymme för skönsmässig bedömning. I enlighet med artikel 30 i detta kungliga dekret kan den begära att en lämplig garanti ställs ...”

Tillämpningen av det kungliga dekretet nr 1517/1991 reglerades i den ministeriella kungörelsen av den 8 april 1992. Av särskild betydelse i detta fall är artikel 11 i kungörelsen, enligt vilken ”socialförsäkringskassan har ett utrymme för skönsmässig bedömning att bevilja en fördelning eller uppdelning av betalningen av skulder till förvaltningsorgan och gemensamma myndigheter inom området för social trygghet ...”.

I artikel 41 i samma dekret under rubriken ”Form, villkor och metoder” stipuleras följande:

”1. De fördelningar eller uppdelningar som avses i artikel 40 beviljas i den form och på de villkor som fastställs av arbetsmarknads- och socialförsäkringsministeriet.

2. En fördelning eller uppdelning av betalningen av skulder till socialförsäkringskassan leder under alla omständigheter till att ränta skall erläggas, från den dag då fördelningen och uppdelningen beviljades till den dag då

5. Tubacex hade till socialförsäkringskassan ett antal skulder, vilka hade reglerats genom uppgörelsen om upphävande av betalningsinställelsen i oktober 1993.⁸ Efter denna uppgörelse upphörde Tubacex och Acería de Álava att betala sociala avgifter och ådrog sig således en skuld som uppgick till 1 156 601 560 PTA för Tubacex och till 255 325 925 PTA för Acería de Álava. Utöver dessa belopp tillkom förseningstillägg i enlighet med artikel 27 i den ovannämnda allmänna lagen om social trygghet.⁹

8 — Detta avtal nämns i fotnot 2 ovan.

9 — Dessa förseningstillägg uppgick till 253 335 669 PTA för Tubacex och till 49 083 697 PTA för Acería de Álava. Då kapitalbeloppet adderades till dessa belopp uppgick den totala skulden till 1 409 957 329 PTA respektive 274 409 604 PTA.

7 — Se artikel 27 i den allmänna lagen om social trygghet.

Den 25 mars och den 2 april 1994 ingick socialförsäkringskassan avtal med Tubacex och Acería de Álava i syfte att driva in beloppen i fråga. Närmare bestämt kom parterna överens om att lägga om dessa skulder och att dela upp betalningen i enlighet med de ovan nämnda bestämmelserna. I båda avtalen föreskrevs en räntesats om 9 procent på de belopp som skulle återbetalas.¹⁰

eftersom den räntesats som tillämpades understeg de marknadsmässiga räntesatserna. Följande åtgärder berörs:

Det överklagade beslutet

6. Efter en förberedande undersökning antog kommissionen det omtvistade beslutet den 30 juli 1996. Artikel 1 har följande lydelse:

”De åtgärder som vidtagits av Spanien till förmån för Compañía Española de Tubos por Extrusión SA (Tubacex) och Acería de Álava innehöll inslag av statligt stöd som hade beviljats lagstridigt och är oförenliga med den gemensamma marknaden enligt artikel 92 i EG-fördraget och beslut nr 3855/91/EKSG,

1) Låneavtal som undertecknades den 10 juli 1992 mellan lönegarantifonden (Fogasa), Tubacex och Acería de Álava avseende ett totalt kapitalbelopp på 444 327 300 pesetas, vilket ändrades genom avtal av den 8 februari 1993 och den 16 februari 1994 (vilka omfattade kapitalbeloppen 376 194 872 pesetas respektive 372 000 000 pesetas).

2) Låneavtal som undertecknades den 10 mars 1994 mellan Fogasa, Tubacex och Acería de Álava avseende ett kapitalbelopp på totalt 465 727 750 pesetas, vilket ändrades genom avtal den 3 oktober 1994 (till ett kapitalbelopp på totalt 469 491 521 pesetas).

3) Avtal som undertecknades den 25 mars 1994 mellan socialförsäkringskassan och Acería de Álava avseende omläggning av en skuld på 274 409 604 pesetas.

¹⁰ — Det första avtalet avsåg Acería de Álavas skuld om 274 409 604 PTA. Återbetalningen skulle ske gradvis, under en period om fem år, och 51 procent av beloppet skulle inte betalas förrän under det femte året. Det andra avtalet avsåg Tubacex skuld om 1 409 957 329 PTA och innehöll villkor motsvarande dem som hade fastställts för Acería de Álava.

4) Avtal som undertecknades den 12 april 1994 mellan socialförsäkringskassan och Tubacex avseende omläggning av skulder till ett värde av 1 409 957 329 pesetas.”

Den påstådda överträdelsen av artikel 118 i EG-fördraget

I enlighet med artikel 2 skulle Spanien ”upphäva inslagen av statligt stöd i de åtgärder som avses i artikel 1 genom att dra tillbaka dem eller genom att tillämpa normala marknadsmässiga villkor när det gäller den effektiva räntan från den tidpunkt när Fogasa ursprungligen beviljade lånen och när omläggningen av skulden till socialförsäkringskassan efter betalningsinställelsen överenskomms, samt återkräva det belopp som utgör skillnaden mellan den marknadsmässiga räntan och den ränta som tillämpades fram till dagen för det faktiska upphävandet av stödet ...”.

Genom sin talan har Spanien överklagat detta beslut. Särskilt har det ifrågasatt att kommissionen i sin bedömning har betecknat formen för återbetalning av de lån som Fogasa beviljat och omläggningen av företagens skulder till socialförsäkringskassan som statligt stöd.

7. För det första har den spanska regeringen gjort gällande att det omtvistade beslutet innebär en överträdelse av artikel 118 i fördraget.¹¹ De åtgärder som kommissionen har betecknat som statligt stöd är i verkligheten arbetsrättsliga bestämmelser, närmare bestämt bestämmelser om social trygghet, vilket är ett område som faller under medlemsstaternas exklusiva behörighet och där kommissionen enbart har till uppgift att framlägga förslag och samordna. Närmare bestämt skall Fogasa endast utbetala löner som inte har betalats av företaget till arbetstagarna och fyller därvid en funktion som ”lönegaranti”, som ingår i bestämmelserna i själva anställningsavtalen. Vad beträffar formerna för återbetalning av företagens skulder till socialförsäkringskassan, regleras de av den allmänna lagen om social trygghet. Det är följaktligen fråga om en regel avseende social trygghet, genom vilken formerna för betalning av de avgifter som införs genom samma lag fastställs.

11 — I enlighet med denna artikel ”skall kommissionen ha till uppgift att främja ett nära samarbete mellan medlemsstaterna på det sociala området, särskilt i frågor om
— sysselsättning,
— arbetsrätt och arbetsvillkor,
— grundläggande och kvalificerad yrkesutbildning,
— social trygghet,
— arbetarskydd,
— arbetshygien,
— förenings- och förhandlingsrätt.

I detta syfte skall kommissionen i nära kontakt med medlemsstaterna företa utredningar, avge yttranden och organisera samråd både i fråga om problem som uppstår på det nationella planet och i fråga om problem som berör internationella organisationer. Kommissionen skall höra Ekonomiska och sociala kommittén innan den avger de yttranden som avses i denna artikel”.

Den spanska regeringen har huvudsakligen gjort gällande att kommissionen har gjort sig skyldig till en överträdelse av artikel 118 i fördraget. Detta grundar sig på att den som statligt stöd har betecknat åtgärder, som snarare hör till den sociala trygghetens område. Denna uppfattning övertygar mig emellertid inte. Som kommissionen med rätta har förklarat i sin inlaga avser inte det påstådda inslaget av statligt stöd i det överklagade beslutet Fogasas eller socialförsäkringskassans åtgärder i sig, utan formerna för företagens återbetalning av sina skulder till dessa organ och närmare bestämt den omständigheten att betalningen skall ske med tillämpning av en lagstadgad och inte marknadsmässig räntesats. Med andra ord, och som kommissionen själv har medgivit, skall varken förskotten på lön från Fogasa eller den omläggning av skulder som socialförsäkringskassan har beviljat i sig betecknas som statligt stöd. Snarare utgörs det statliga stödet av det faktum att företagen behandlas förmånligt vid återbetalningen av förskotten eller vid omläggning av skulderna till dessa organ, eftersom de åtnjuter en lagstadgad räntesats som är lägre än den marknadsmässiga räntesatsen.

Det överklagade beslutet innebär följaktligen inte någon överträdelse av artikel 118 i fördraget. Det berör inte de åtgärder som vidtagits av Fogasa eller socialförsäkringskassan och inverkar inte på den "sociala funktion" som dessa organ skall fylla, utan det behandlar endast deras ekonomiska förbindelser med företagen. Domstolen har för övrigt redan betecknat nationella åtgärder inom området för social trygghet som statligt stöd. Av fast rättspraxis framgår nämligen följande: "I artikel 92.1 görs inte åtskillnad mellan orsakerna till och målen för de statliga ingripandena, vilka istället bedöms mot bakgrund av resultatet (dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73,

Italien mot kommissionen, REG 1974, s. 709, punkt 27; svensk specialutgåva, volym 2, s. 321). Att ... ingripanden är av social karaktär räcker således inte för att de skall undgå att betecknas som stöd i den mening som avses i artikel 92 i fördraget".¹² Av denna rättspraxis framgår det alltså att det tvärtemot den spanska regeringens uppfattning inte är uteslutet att tillämpa artikel 92 i fördraget redan på grund av den påstådda sociala karaktären hos de åtgärder som Fogasa och socialförsäkringskassan har vidtagit.

De överklagade åtgärdernas allmänna karaktär

8. Konungariket Spanien har dessutom gjort gällande att de villkor som uppställs i artikel 92 i fördraget för att de åtgärder som vidtagits av Fogasa och socialförsäkringskassan skall kunna betecknas som statligt stöd inte är uppfyllda i detta mål. Det gäller i synnerhet påståendet att stödet består i att den lagstadgade i stället för den marknadsmässiga räntesatsen tillämpas på företagens återbetalningsskyldighet. Emellertid anser den spanska regeringen att den lagstadgade räntesatsen då den fastställs i lag utgör en allmän regel, som gäller för varje företag som ingår en förbindelse med Fogasa eller socialförsäkringskassan. Med andra ord kan den statliga åtgärden i detta mål komma varje företag till godo och innebär därmed inte att "vissa företag eller viss produktion" gynnas, vilket däremot krävs enligt artikel 92.1 i fördraget.

¹² — Se dom av den 26 september 1996 i mål C-241/94, Frankrike mot kommissionen (REG 1996, s. I-4551), punkterna 20 och 21.

Emellertid förefaller mig inte heller denna uppfattning vara övertygande. Allmängiltiga åtgärder faller utan tvivel utanför tillämpningsområdet för artikel 92 i fördraget. I sin rättspraxis har domstolen emellertid redan fastslagit att även åtgärder, som vid första anblicken är tillämpliga på alla företag, i viss mån kan vara selektiva och därför kan anses vara avsedda att gynna vissa företag eller viss produktion. Detta är särskilt fallet, då den myndighet som skall tillämpa den allmänna bestämmelsen har ett visst utrymme för skönsässig bedömning vid rättsaktens antagande. I domen i det ovannämnda målet Frankrike mot kommissionen har domstolen nämligen ansett att den omtvistade nationella regleringen riskerade "att försätta vissa företag i en bättre ställning än andra och att sålunda uppfylla villkoren för ett stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget", eftersom det ifrågasvarande nationella organet "[hade] ett utrymme för skönsässig bedömning, vilket [gjorde] att [det kunde] variera det finansiella ingripandet av olika skäl".¹³

När myndigheterna har ett utrymme för skönsässig bedömning, kan det alltså enligt denna rättspraxis inte vara fråga om en allmängiltig åtgärd. Som kommissionen med rätta har påpekat är det också fråga om ett sådant utrymme för skönsässig bedömning i detta mål. Detta framgår uttryckligen av bestämmelserna om Fogasas och socialförsäkringskassans verksamhet. I det första fallet fastställs visserligen de allmänna kriterier som skall iakttas av Fogasa i arbetsmarknads- och

socialförsäkringsministerns kungörelse av den 20 augusti 1995, men det framgår också att dessa kriterier är tillämpliga "inom ramen för det erforderliga handlingsutrymme, som gör det möjligt att beakta de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet". I artikel 2.1 i denna kungörelse fastställs dessutom de längsta fristerna som får beviljas vid en omläggning av betalningen av skulderna. Följaktligen har Fogasa frihet att faktiskt besluta om förfallodagen för företagets återbetalning av sin skuld. Ytterligare en aspekt av utrymmet för skönsässig bedömning finns också i artikel 3 i kungörelsen, som avser garantier och enligt vilken en garanti skall begäras som "kan anses vara lämplig". I enlighet med artikel 6.3 kan Fogasa slutligen avslå ansökningar om fördelning eller uppdelning. Beträffande socialförsäkringskassans verksamhet har ett utrymme för skönsässig bedömning uttryckligen fastställts i själva lagstiftningen. I artikel 39.1 (under rubriken "Myndighetens utrymme för skönsässig bedömning") i det kungliga dekretet nr 1517/91 stipuleras att "Vid beviljande av en omläggning ... [föreligger] ett utrymme för skönsässig bedömning".¹⁴

Fogasa och socialförsäkringskassan handlar fölaktligen inom ramen för ett utrymme för skönsässig bedömning. Detta utrymme avser naturligtvis inte fastställandet av räntesatsen — eftersom denna är en lagstadgad räntesats — utan fastställandet av de konkreta formerna för åtgärden. Enligt domstolens rättspraxis utesluter redan detta faktum att det skulle kunna vara fråga om allmänna åtgärder, som faller utanför tillämpningsområdet för artikel 92.1 i fördraget.

13 — Se domen i det ovannämnda målet C-241/94, punkt 24. I denna dom har domstolen påpekat att det ifrågasvarande nationella organet "... har ... ett utrymme för skönsässig bedömning, vilket gör att [det] kan variera det finansiella ingripandet av olika skäl, såsom bland annat vem som kan få bidrag, till vilket belopp det skall uppgå och vilka villkor som gäller för ingripandet ..." (punkt 23).

14 — Min kursivering.

Den spanska regeringen har dessutom påpekat att kommissionen ändrade sin ståndpunkt med avseende på de omtvistade stödets yttre form. I början ansåg den att stödet bestod i det faktum att den lagstadgade räntesatsen tillämpades, men nu hävdar den att stödet består i det utrymme för skönsmässig bedömning som Fogasa och socialförsäkringskassan har vid fastställandet av formerna för åtgärden. Så är det emellertid inte. När det gäller att avgöra om ett statligt stöd föreligger är dessa två aspekter uppenbarligen nära sammanhängande och kompletterar varandra. Det faktum att den lagstadgade räntesatsen tillämpas i stället för den marknadsmässiga räntesatsen utgör en fördel för det företag som åtnjuter denna förmån. Förekomsten av ett utrymme för skönsmässig bedömning gör det sedan möjligt att hävda att det inte är fråga om en allmängiltig åtgärd, utan om en åtgärd som kan gynna "vissa företag eller viss produktion" vilket krävs enligt artikel 92.1 i fördraget.

Huruvida stödet har beviljats genom statliga medel och huruvida det är fråga om en snedvridning av konkurrensen

9. Den spanska regeringen har gjort gällande att de åtgärder som Fogasa och socialförsäkringskassan har vidtagit inte utgör statligt stöd, eftersom de varken medför kostnader eller inkomstbortfall för staten.

Det går emellertid inte heller att dela denna uppfattning. Det är nämligen uppenbart att staten genom tillämpning av den lagstadgade räntesatsen under alla omständigheter lider en ekonomisk förlust, som består just i skillna-

den mellan den marknadsmässiga räntesatsen och den lägre räntesatsen, som tillämpas i detta mål och som motsvarar den lagstadgade räntesatsen.

Beträffande påståendet att det inte skulle vara fråga om en snedvridning av konkurrensen har den spanska regeringen därefter huvudsakligen gjort gällande att tillämpningen av den lagstadgade räntesatsen i sig inte har någon betydelse för konkurrensen, eftersom denna räntesats tillämpas på alla de företag som har förbindelser med Fogasa eller socialförsäkringskassan. I alla händelser skulle det vara fråga om en obetydlig snedvridning, eftersom skillnaden mellan de marknadsmässiga bankräntorna och den lagstadgade räntesatsen är obetydlig, och den skuld jämte ränta som skall betalas inte är särskilt stor. Därför har det påstådda stödet endast en obetydlig inverkan på företagets budget. Även i detta fall delar jag emellertid kommissionens uppfattning att lönerna och de sociala avgifterna är att hänföra till de normala driftskostnaderna, som varje företag skall bära med egna medel.¹⁵ Varje gång ett företag beviljas en lättnad vid uppfyllandet av sina ekonomiska förpliktelser kommer det i åtnjutande av en "extern fördel", vilken innebär en snedvridning av konkurrensvillkoren. I detta mål består denna fördel av att en omläggning av betalningarna beviljas med en räntesats som inte motsvarar den marknadsmässiga räntesatsen.

15 — Enligt fast rättspraxis "[omfattar] begreppet stöd ... de fördelar som beviljas av offentliga myndigheter och som under olika former lättar bördor som normalt belastar budgeten i ett företag" (se domen i det ovannämnda målet Frankrike mot kommissionen, punkt 34, och av den 15 mars 1994 i mål C-387/92, Banco Exterior de España (REG 1994, s. I-877), punkterna 12 och 13).

10. Dessutom har den spanska regeringen hävdad att kommissionen vid undersökningen av om det förelåg ett stöd inte tog hänsyn till det faktum att det i lagstiftningen om social trygghet föreskrivs ett förseningstillägg på 20 procent vid försenad betalning av skulder. Enligt den spanska regeringens mening borde kommissionen ha beaktat detta förseningstillägg vid bedömningen av den ekonomiska fördel som företagen hade beviljats.

enligt denna uppfattning inte dra nytta av detta, utan endast utverka återbetalning av kapitalbeloppet.

Detta påstående är emellertid ogrundat. Det stöd som kommissionen avser består nämligen i att den lagstadgade räntesatsen tillämpas, medan ovannämnda förseningstillägg är att hänföra till kapitalbeloppet. Det är alltså fråga om olika aspekter. Som kommissionen har anfört hade dessutom ytterligare ett stöd förelegat om företagen dessutom hade sluppit att betala sådana förseningstillägg.

En privat borgenärs uppträdande

11. Slutligen har Konungariket Spanien gjort gällande att kommissionen handlade på ett felaktigt sätt då den, med hänvisning till de villkor som skulle ha tillämpats av en privat bank och närmare bestämt bankröntorna, hävdade att det var fråga om ett stöd. I detta mål beviljade inte den offentliga myndigheten ett lån i vinstsyfte, utan den handlade som vilken privat borgenär som helst som bemödar sig om att driva in en fordran från en insolvent gäldenär. Om denna gäldenär råkar i ekonomiska svårigheter, så försöker borgenären

Jag delar emellertid inte denna uppfattning. Fogasa och socialförsäkringskassan har utan tvivel inget vinstsyfte i den bemärkelsen att de försöker uppnå en vinst genom att bevilja företagen i fråga ett lån eller en omläggning av betalningen. Men enligt kommissionen innebär just detta ett stöd. Dessa företag kom nämligen i åtnjutande av en "icke marknadsmässig" ekonomisk fördel, medan bestämmelserna om statligt stöd innehåller ett förbud just mot statliga ingripanden i ekonomin, som ändrar marknadsvillkoren på ett sätt som strider mot principerna om fri och icke-snedvriden konkurrens. Jag anser dock att de offentliga myndigheterna i detta mål också frångick det kriterium som den spanska regeringen hade föreslagit, nämligen en privat borgenär som bemödar sig om att driva in en fordran. Det är nämligen svårt att föreställa sig en privat borgenär som beviljar krisdrabbade företag lån och omläggningar av betalningen på förmånliga villkor. Tvärtom hade de berörda företagens allvarliga ekonomiska svårigheter normalt sett utgjort ett skäl för att inte bevilja några nya lån eller förmånliga villkor vid återbetalning av redan befintliga skulder.

Förslag till avgörande

12. Mot bakgrund av ovanstående överväganden föreslår jag följaktligen att domstolen skall

- 1) ogilla talan, och
- 2) förplikta Konungariket Spanien att ersätta rättegångskostnaderna.